

AMB T DE
TARRAGONA

JORDI ROVIRA SORIANO

L'amfiteatre i l'església del Miracle van ser dinamitats parcialment abans que fos reconegut el seu valor

Corria l'any 1862 quan les obres del ferrocarril per la construcció de la línia en direcció a Barcelona, van exigir un traçat homogeni vorejant la costa. Quan aquestes toparen amb les restes de l'antic amfiteatre romà es va haver d'emprar la pólvora, demolint con su auxilio parte de los estribos de las bóvedas y fragmentos de estas que se hallaban caídos encima de la vía. Aquestes paraules de B. Hernández i J.M. de Torres descriuen una de les primeres agressions modernes documentades al conjunt de l'amfiteatre. En aquells temps ja s'apel·lava al progrés que, implacable, exigia enderrocar part del monument que donava a mar per obrir pas al nou mitjà de transport.

Els esforços de les entitats conservacionistes i dels departaments de l'administració que tenien cura dels monuments –Societat Arqueològica i Comissió de Monuments– procuraven protegir tant les restes del temple romànic del Miracle com de les de l'amfiteatre. S'enviaven informes a Madrid per assolir la declaració de monument nacional, es conduïen al museu els objectes més representatius i es feien algunes petites intervencions arqueològiques per retrobar dades que ajudessin a entendre millor el jaciment.

Una reial ordre de 18 d'octubre de 1906 decretà la supressió del presidi que hi havia instal·lat en aquell indret i amb aquest pas semblava que es posaria fi a la destrucció d'aquest gran jaciment arqueològic. Però la tortuosa història del monument no va deixar de provocar seriosos enurts als tarrajonins partidaris de conservar-lo. El dia 3 de febrer de 1923 seria una data fatídica per l'església del

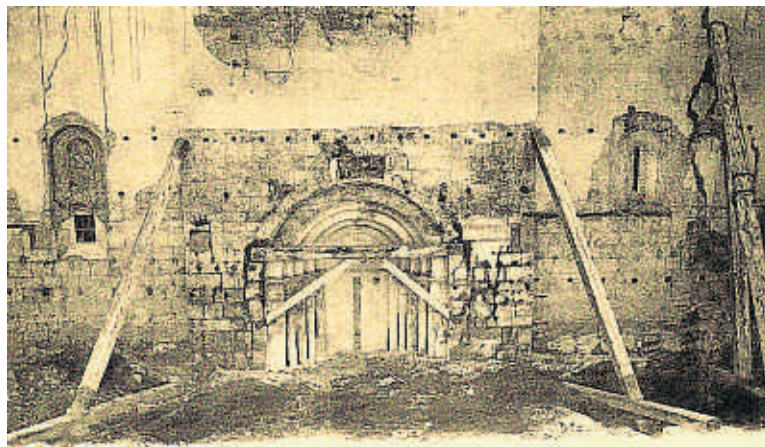
Imatge de l'amfiteatre i església del Miracle quan estaven ocupats pel presidi

Interior de l'església romànica i gòtica del Miracle abans del seu enderroc

La pólvora de L'AMFITEATRE

Miracle, ja que amb una organització digna dels castells de focs moderns pensats per ser contemplats des del balcó del Mediterrani, es dinamitava part de l'antic temple romànic. La idea municipal era "brillant": la solució perfecta per evitar la ruïna de l'edifici medieval era fer-lo saltar pels aires. Es procedí a col·locar vint càrregues explosives a la base dels murs de l'església amb la intenció de fer-los explotar simultàniament. Per crear més expectació es va donar ordre als encarregats de l'execució del pla de no revelar el dia i hora que tindria lloc la voladura, evitant també així que algunes persones sensibles poguessin alçar la seva veu i frustrar les intencions municipals. A dos quarts de quatre de la tarda es van sentir a Tarragona les detonacions de 14 barrinades, d'un total de 20 previstes, i una munició de gent es concentrà al Passeig de Santa Clara –avui de les Palmeres– per contemplar els efectes

Porta romànica de l'església del Miracle abans de ser desmuntada

de la devastació. L'alcalde i altres membres del consistori, juntament amb un públic que reia, contemplaven des del mirador els efectes de la dinamita que no va aconseguir l'efecte de l'enderroc desitjat, ja que el monument va romandre en peu i això provocava les rialles dels curiosos. Uns dies després es repetia la voladura

amb un resultat similar, ja que la capella del Miracle va tornar a resistir les noves càrregues explosives fetes instal·lar pel les autoritats municipals. El diari catòlic *La Cruz* es va unir a les veus contràries a la destrucció enviant telefonemes als ministres de Justícia, i Instrucció Pública i Belles Arts, així com al president de la Mancomunitat i a l'arquitecte Jeroni Martorell exigint la conservació de l'església. A causa de l'enrenou causat la premsa de Barcelona i Madrid es van fer ressò dels vandàlics propòsits de l'Ajuntament de Tarragona.

Havent-se dut a terme aquell pla mancat de tota lògica, les reaccions no es van fer esperar i el dia següent l'Arqueològica expressava el sentiment d'indignació pel brutal atemptat. En resposta a les queixes solemnes per aquella destrucció el 5 de març de 1923 l'Ajuntament acordà que la Societat Arqueològica nomenés un comissionat per seleccionar les restes que es considerés oportú de conservar. En els mesos següents i després del lamentable espectacle ofert s'emprengueren els treballs de desenrunament. Massa tard. El 5 d'agost de l'any següent arribava una Reial Ordre que declarava monument nacional tant a Santa Maria del Miracle com a l'Amfiteatre Romà. Amb aquest text legal semblava posar-se el punt final de les agressions a aquest element integrant del patrimoni històric-arqueològic de Tarragona. Malgrat això la nova norma no va ser prou efectiva per evitar d'altres estralls. Encara que el març de 1925 l'Ajuntament destinava 5.000 pessetes al retirar runes del Miracle i efectuar una plantació d'arbrat, el conjunt monumental no rebia encara

Un any després que es volés part de l'església, una reial ordre la declarava monument nacional

prou atenció de les autoritats ja que el gener de 1927 la Comissió de Monuments es veia obligada a adreçar-se a l'Ajuntament per demanar-li que deixés d'abocar més runes damunt de l'Amfiteatre. Per fi el 1936 deixa de ser abocador el solar de l'amfiteatre, però l'agost de 1936 es produeix el ominós fet de l'enderroc final de la volta de l'església del Miracle per part de la brigada municipal.

Afortunadament la lluita pel salvament de l'amfiteatre tarraconense liderada pel moviment cívic dels Amics de l'Amfiteatre, entitat sorgida en el si de la Reial Societat Arqueològica, i el suport inestimable de William J. Bryant va fer possible que el monument canviés el seu destí i que actualment configuri un espai irrenunciable que tot just ara fa 10 anys va quedar inclòs dins la declaració del conjunt arqueològic de Tàrraco com a Patrimoni Mundial.

EDICTE

Aprovada inicialment la modificació puntual del POUM "sistema equipaments esportius" en sessió plenària de l'ajuntament de Tortosa celebrada en data 8 de novembre del 2010, de conformitat amb l'article 85 del decret legislatiu 1/2010 de 3 d'agost pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme, es sotmet l'esmentada modificació puntual al tràmit d'informació pública pel termini d'un mes comptador des de la darrera publicació del present edicte al B.O.P. i/o a un dels diaris de premsa periòdica de més divulgació en l'àmbit municipal al qual es refereix la present modificació puntual, perquè es puguin presentar les al·legacions o reclamacions que es considerin pertinents.

L'expedient, per a seva consulta en horari de nou a catorze hores, i amb tota la documentació integrant de la modificació puntual, es troba al departament d'urbanisme, 3ª planta de l'edifici municipal.

L'Alcalde,
P.D. (decret 998/2007)
Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques
Sra. Meritxell Roigé i Pedrola
Tortosa, 10 de novembre del 2010

EDICTE

Aprovada inicialment la modificació puntual del POUM "PA-SIM 2024/10e (Simpàtica)" en sessió plenària de l'ajuntament de Tortosa celebrada en data 8 de novembre del 2010, de conformitat amb els articles 85 i 96 del decret legislatiu 1/2010 de 3 d'agost pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme, es sotmet l'esmentada modificació puntual al tràmit d'informació pública pel termini d'un mes comptador des de la darrera publicació del present edicte al B.O.P. i/o a un dels diaris de premsa periòdica de més divulgació en l'àmbit municipal al qual es refereix la present modificació puntual, perquè es puguin presentar les al·legacions o reclamacions que es considerin pertinents.

L'expedient, per a seva consulta en horari de nou a catorze hores, i amb tota la documentació integrant de la modificació puntual, es troba al departament d'urbanisme, 3ª planta de l'edifici municipal.

L'Alcalde,
P.D. (decret 998/2007)
Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques
Sra. Meritxell Roigé i Pedrola
Tortosa, 10 de novembre del 2010

EDICTE

Aprovada inicialment la modificació puntual del POUM "requalificació equipament església Sant Antoni" en sessió plenària de l'ajuntament de Tortosa celebrada en data 8 de novembre del 2010, de conformitat amb l'article 85 del decret legislatiu 1/2010 de 3 d'agost pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme, es sotmet l'esmentada modificació puntual al tràmit d'informació pública pel termini d'un mes comptador des de la darrera publicació del present edicte al B.O.P. i/o a un dels diaris de premsa periòdica de més divulgació en l'àmbit municipal al qual es refereix la present modificació puntual, perquè es puguin presentar les al·legacions o reclamacions que es considerin pertinents.

L'expedient, per a seva consulta en horari de nou a catorze hores, i amb tota la documentació integrant de la modificació puntual, es troba al departament d'urbanisme, 3ª planta de l'edifici municipal.

L'Alcalde,
P.D. (decret 998/2007)
Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques
Sra. Meritxell Roigé i Pedrola
Tortosa, 10 de novembre del 2010

EDICTE

La Junta de Govern Local de l'ajuntament de Tortosa en sessió celebrada en data 3 de novembre del 2010 adoptà, entre d'altres, i de conformitat amb l'article 103 del Decret Legislatiu 1/2010 de 3 d'agost pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme, l'acord d'aprovació definitiva del projecte de reparcel·lació pla parcial Temple Sud.

La qual cosa es posa en general coneixement i als efectes oportuns.

L'Alcalde,
P.D. (decret 998/2007)
Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques
Sra. Meritxell Roigé i Pedrola
Tortosa (Terres de l'Ebre), 27 d'octubre del 2010